

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

Gaztett.

(B.) Még nem is olyan régen világgá röppitette a sajtó azt az örvendetes hirt, hogy vármegyénkben egy önzetlen, nemes keblű hazafi a n.-atádi járás orsz. gyűlési képviselője, Chernel Gyula saját költségén kerülete szék helyén Atádon, Kossuth Lajos dicső emlékének szobrot állított.

A Kossuth szobor mely a községnek dísz és amelynek megtekintésére százan és ezren zarándokoltak oda, egy lelketlen gazember által megcsontkittatott.

A csonkítás úgy történt, hogy a szobor márvány talapzata kénsavval lett öntve. A maró hatású kénsav a talapzatot átmarta, minek következtében az sok helyen át van lyugatva.

Igaz, hogy midőn e gyalázatos mérényletnek híre elterjedt a községben, csapatostul tódultak oda az emberek és fájó szívvel nézték az ördögi rombolást. Sokan sirva fakadtak!

A vizsgálat erélyesen folyik a gaztett elkövetőjének kipuhatólására.

Ezek a száraz tények.

Szerettük volna eltagadni e szégyent mely e vármegye területén megeseett. És melyhez hasonló vandalizmus még nem történt Magyarországon.

Sok helyen hirdetik a hazában az ércszobrok Kossuth apánk lángoló honszerelmét és ezek a hideg szobrok lelkesedést öntenek a szivekbe, forróbb vért az erekbe és megtanítanak bennünket korcs utódokat arra, hogy mi-ként kell szeretni a hazát.

A kegyelet meghatottságával tekintünk e szent szobrokra, melyek intenek és tanítanak, emlékeztetnek bennünket magyarokat mindenre, örömbű és szenvedésre, de szívóskitartásra buzdítanak egyszersmind, mintha az urral mondanák; Ember küzdve küzdj és bizva bizzál.

Ne csüggedj én nemzetem, mert még szebb jövő virrad rád!

Igen így lenne az, ha nem akadána olyan alávaló elvetemült, aljas

bitang, gazemberek, kik könyeik helyett maróluggal öntözik e szent oltárt.

Kétszeresen örvendtünk midőn Somogyvármegye földjén e dicső emlék felállított, — de százszoros a fájdalomunk most midőn ez emlék itt minálunk e magyar vármegyében meggyalázott.

Még a nemzetiségek lakta vidéken, hol oly kevert a nép, még ott sem fordult elő ehez hasonló gazság. És miért, oh miért kellett megcsontkittatni e szégyennek, melynek foltja mint a marólug égeti szívünket.

Magyarok igazságos nagy Istene és te elnézted e gazságot! Oh, hogy nem volt egy sujtó villám, mely le-sujtotta volna a czudart, ki a helyett, hogy saruit megoldotta volna és ott imáját mondta volna el — megbecs-telenítette e szent oltárt.

Hallatlan égbekiáltó bűn, megbo-csáthatatlan, véték, mely nem maradhat megtorlatlanul.

Arcunkba szökik a vér, a harag és szégyenpir üt ki rajta. Kezünk ökol-

Jön a posta . .

Jön a posta, lovas posta sebesen,
Szomorú hirt hozott rólad kedvesem;
Gyász szegélyű levélbe' van megírva:
Holnap tesznek kis angyalom a sirba!

Ne itass most póstás legény! Menj vissza!
Hisz a lovad ezt a vizet nem issza;
Keserű lett: belesirtam könnyemet!
Eredj vissza mily' szaporán csak lehet!

Eredj vissza! Mond meg ottan mielőbb:
Szélesebbre ássák rózsám sírhelyét;
Még ma engem úgy is megöl a bánat:
Temessetek oda, hová babámat!

Baranyay József.

Nádas György bolondságai.

Csattogott a nagy parasztostor. A fiatal Nádas György az apja béreslegényeit verte s közben éktelenül káromkodott.

Az öreg Nádas Tamás gyönyörködve nézte a fiát az ámbitusról. Kedve tellett a virtuskodásában.

Nyurga, hosszú szál gyerek volt az ifjabbik Nádas. Inkább erős csontú, mint izmos fiú s jóformán a bajusza sem ütközött még. Különbben a czudarságig léha gyerek.

Ezzel is tökéletesen az apjára ütött. Valamikor néhány esztendővel ennek előtte Nádas Tamás is tömérdek bolondságokat követett el. Asszonyszöktetéseiről egész Erdélyország beszélt. A marosmenti földesgazdák patyolat arcú, bogár szemű menyecskéi de sokszor tüntek el hét számrá a zöld zsarus házakból, sövénykerítéses portákról. Mert a parasztmenyecskéket kedvelte kiváltképp. Finnyás úri dámák majd megveszekedtek a délczeg, szálás, keménynézésű férfiert, de ő rájuk se hederített. Gyöngyösi husu fehérszínűnek tartotta őket, akik mint valami finom metszetű, törekeny üveg, a pohárszékbe valók.

A férfiak nem is szerették a veszedelmes duhaj embert. Holott Nádas Tamásnak alapjában, melegen érző szive volt. Ha végigsétált a falvakban, ahol piros arcú, hunczut parasztyerekek hanczároztak az utporában, marékszámrá osztotta a huszasokat.

— Ki tudja, — mosolygott fel magában. — melyiknek tartozom közülök még

többel is?

— Ti lurkók, — mondotta aztán hagyakozva — köszöntsétek nevemben az édes anyátokat!

Különbben férfikora delén megkomolyodott. Ekkor történt, hogy valami összeszólalkozás miatt agyonlötötte az ispánját, amiért is szün-te megismerkedett a földi bíróságokkal. Valahogyan azonban elesinálták a dolgot és Nádas Tamás megházasodott. Feleségnek már jó volt a finnyás úri dáma is. A fia születésén Nádas Tamás a gyulafehérvári püspököt hozta le keresztelő papnak és egyik parasztagdát hitta meg kománk.

Attól kezdve a fiát nevelte. Hat éves korában Nádas György már a szószállító tutajokat oldozgatta el a Maroson és bocsátotta el Isten hírével a világnak. Nyolcz esztendősen fejjel irtó hadjáratot viselt a nádas-házi kutyák ellen és oldalba lötte a községi bíró szakácsnéját. Tíz éves volt, amikor a református templom tornyából deereszkedett a harangkötélen a piacra és emeletnyi magasságból leugrott egy gyolcsos tót sátra tetejére, ez a jámbor tréfa megölte az anyját, aki igen istenes asszony volt. Innen tovább még szabadabb életet élt az ifjab-

be szorul, Szívünk vonaglik a fájdalomtól, az imádság meg átokká válik ajkainkon. Szeretnők izzé porrá törni azt a nyomorult férget, azt a pokoli fajzatot, kit tán nem is anya szült, hanem csak a pokol méhéből fakadt sátán szülötte lehet.

Mert ember, magyar ember, magyar anya gyermeke, erre képes nem lehet!

De ha talán mégis úgy volna, akkor ne szóljon erről ajakunk, mert megérdemljük akkor, hogy az egész civilizált világ megutáljon és vegvételssel sujtson bennünket.

De nem, mégsem; az nem lehet, hogy egy emberért mindnyájan szenvedjünk. Hiszen mi nem tehetünk arról, hogy e föld nem nyílik meg lába alatt a gazembernek ki ezt a becstelenséget elkövette, De nem, ne is nyílik meg e haza szent földje undok testének, hanem hányja ki kebeléből az anya föld, hogy károgó varjak prédájává legyen ronda teste és elvetemült gonosz lelkének ne legyen nyugovása sem ezen sem a más világon.

Sirj zokogj Somogyvármegye hazafias közönsége, hullass könyeket és zarándokolj el ahoz az oltárhoz, engeszteld ki a Kainod által elkövetett vétkeket, csókold azokat a marólug által égetett szent sebeket, mondj átkot és imát egyaránt. Öntsd ki hazafiai bánatodnak méla keservét. Most jöjjön a férfi vérrel, az asszony könnyel és mossuk tisztára e szobrot, a honszelelem dicső szimbolumát.

És végül azt mondom, értsük meg

egymást, legyünk hálásak Kossuth Lajosnak szent emléke iránt, mert a mig hálásak leszünk, addig e népet nem pusztítja el sem az ellenség fegyvere, sem a belháboru.

A mely nép megbecsüli nagyjait, a mely nép lelkesedni tud a dicső nagy tettek iránt az a nemzet újra föl tud mutatni olyan nagyokat és az a nemzet újra képes megcselekedni azokat a nagy tetteket.

Da jaj annak a népnek, aki megfélekedzik hőseiről, jaj annak a nemzetnek melyet már nem tüzel föl a nagy tettek emléke, nem lelkesít föl a harcz, a dicsőség melyet ősei védettek szerzetek.

Az a nemzet a romlás útján halad, annak a nemzetnek okvetlenül el kell pusztulnia.

De tegyünk szent fogadást, hogy ápolni fogjuk Kossuth apánk kultuszát. Kinek szelleme megvéd megoltalmaz minket minden ellenségtől mely szabadságunkat fenyegeti.

Kérjük a magyarok Istenét, hogy óvja meg jövőben vármegyénket az ily gyalázattól és ne engedje azt, hogy mig csak egy magyar is él e hazában hogy hasonló eset előfordulhasson.

Most mintha ezt a szózatot hallanám áttörni a fellegekből és rá ismerem a boldogult ősz számüzött, a turini remete, hazánk második megváltójának hangjára mely jóságosan így hangzik: „Atyám bocsás meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.“

A beteg betegsegélyző.

Szerencsétlen dolog, mikor egy beteg ápolója is nagy beteg. Így járnak a szegény szigetvári beteg iparosok ápolójukkal az ipartestületi betegsegélyző pénztárral, mely beteg, nagyon beteg — talán a végét is járja már szegény. 7 esztendeig, mig *Walde* vezette a pénztárt a legnagyobb rendben folyt ott minden.

De egynéhány fiatal iparos sehogy sem lévén megelégedve a régi renddel, reformokat, világra szóló reformokat kíván és hosszas agitációk után megválasztják *Schmidt* Nándort elnökgazgatónak. S a nagy reformator mindjárt szék foglalójában (maga csinálta hozzá a széket) kijelenti, hogy nem úgy lesz ám mint volt régen — tessék a betegnek nála személyesen jelentkezni, különben el-esik minden igénytől. Nosza megindult erre a sápadt arcú, öszevissza kötözött, fájdalomtól nyögdecselelő szegény nyomorékok serege a nagy reformator városvégi lakására (mert hát hivatalba nem igen járhatott a direktor ur, a sok szék — foglaló miatt) Otthon aztán vagy ő, vagy kedves neje, vagy derék legénye kiadta a pakszust, melynek ellenében kapott a beteg orvost, patikát, pénzt mennyei üdvösséget stb. stb.

A reform nem vált be, mert fenyegető kezdett lenni a zugolódás, és különben is kényelmetlen volt.

Jött a szabad orvos választás. Eldorádó. Mindenki mehet ahoz az orvoshoz aki neki tetszik. Ez meg oly teher lett a pénztárnak hogy sem orvosi díjakra, sem segélyezésre nem telik. Mert mig azelőtt az orvos a bevételnek bizonyos %-át kapta s ezért köteles volt a tag családját is kezelni, addig most minden egyes vizitért külön fizet egy a tagért mint hozzájárulóért. — És visszaélés is több történik, mert, ha az egyik orvos nem utal ki valakinek táppénzt, elmegy a másikhoz, harmadikhoz — még egyik csak kiutalja. — Ez a reform is esütörtököt mondott. Felemelték a tagdíj járu-

bik Nadas. A nagyenyedi kaszinóba ő czipelte az apja után a nagy tajtékpipát, amelynek ezüst kalapja iromba nagy turbános török fejét ábrázolt s a kaszinói külön szobában versenyt ivott az öregével és az urakkal.

Nadas Tamás, mikor Gyurka tizenkettedik életévébe lépett, új asszonyt hozott a házhoz. Az új asszony valami örmény boltos halavány arcú, ványadt leánya volt, lenge mint a nádszál, törékeny mint a lilium. Ebbe Nadas Tamás belebolondult és Gyurkával már a kutya se törődött.

Beadták a nagyszzebeni katonaiskolába. Félt mulva megszökött onnan. Az apjának azt írta, hogy a német szó miatt, amelyet mint a bünt utál. A Ludovikába küldték akkor. Ott meg egy csónak parthie alkalmával megfürdette ezredesének leányát a Ludovika kertjének tavában és menekülnie kellett. Lekérült Fehértemplomba. A nemzetiségi kérdés foglalkoztatta Nadas Györgyöt ez idő tájt leginkább és sorra bevverte a rácz preparandisták fejét. Utolsó állomása Bécs-Ujhely volt. Itt már dualisztikus kormányforma ellen izgatott és sietve haza kellett hozni Nadas házára.

Nadas Tamást mindezek a dolgok szörnyen büszkévé tették a fiára.

— Az én vérem. — mondogatta titokban az ismerőseinek. — Magam is így csináltam egykor.

Most már a szülői portán gazdálkodott Nadas György. Voltaképen az apja jébereségényeit verte holtra és löcsiszárkodott.

Nagy kedve tellet a lovakban. A dévai vásáron nyolcz-tiz lovat vásárolt meg az apja kontójára, amelyeket aztán beállított a nádasházi istállóba.

Ezeket a lovakat nyaggatta azután egy fél esztendeig. A mostoha anyját megtanította remekül lovagolni. Az örmény boltos egykori vézna leányából melegverü, teli husu magyar asszony lett már ekkor. A mostoha fiával pedig nagy barátságot kezdett és az öreg Nadas nagy lelki gyönyörűségére egy Tamás napján össze is tegeződött vele.

A szentimrei vásáron már a mostoha-anyjával együtt alkudozott a lovakra Nadas György. A cigány peesenyt is együtt ették meg az egyik sátorban és az öreg Nadasnak himzett házi papucsot vettek vásárlába.

Nadas Tamásban már erre felforrt az

indulat.

— A szemét! Hát öreg embert csináltak már belőlem?

— Hm! No várjatok csak, — gondolta Nadas Tamás teljes epével — majd lesz itt rend.

És lett is aztán világfelforgató rendetlenség. Az öreg Nadas beakarta bizonyítani, hogy legény ő még a talpán. Előlről kezdte hát a régi virtusait. A fiával és a feleségével együtt dárídózott és gyönyörűen el tudtak mulatni hármásban.

Nadas Györgynek ekkor valami megveszekedett gondolata támadt.

— Tudjátok mit! — mondotta az apjának és a mostohájának, tán kötnénk barátságot a felső-szilvási páterekkel! Azok mulatós emberek és jó boruk van a pinczében.

Nadas Tamásnak tetszett az ötlet. Sűrűn kezdtek átlátogatni a felső-szilvási zár-dába, ahol fiatal francziskánusok élték a világukat. Az öreg Nadas felesapott konfráternek. Így már aztán egészen vidáman voltak.

Az egykori örményboltos leány, akit az anyja nagy ajtatosságban nevelt, tökéletesen

lékokat 24⁰/_o-kal. Ez alighanem beválik: több lesz a behajtani való hátralék. A legzseniálisabb eszméjük azokban az, hogy tüdőbetegnek nem adnak sem orvost sem patikát sem táppénzt. Hogy miért? Hát mert a szegény tüdőbeteg néha napján dologhoz is fog. Hogy négy hétig az ágyat nyomta az őket keveset érdekli. Aztán meg csak nem fognak lépést tartani a világgal, mely ép a tüdőbetegeket igyekszik mostanában mindenképen gondjaiba venni.

Idő közben Smidt is otthagya őket valamint az ujonnan megválasztott Walde is, nem akarván az új pártból került képviselő testülettel vezetni a pénztárt — s így most fej nélkül intéznek ott mindent.

Szóval addig gyógyítják a szegény beteg pénztárt, míg agyongyógyítják. — Az orvos nem kaphatja díjait, gyógyszerész gyógyszerai árát, a beteg táppénzét. Nincs ügyvezetés nincs könyvvezetés, nincs kijelentés, nincs bejelentés (de annál több feljelentés) — azonban a tagdíj hátralékokat szigorúan végrehajtják, mert hát . . . rőndnek muszáj lenni.

És az illetékes hatóság összefont karokkal nézi mindezt. Ugy látszik a passiv resistentia kényelmesebb az „erős-kéz”-nél.

Censor.

H I R E K.

— **Maár Gyula meghalt.** Gyásza van a vármegyének. Maár Gyula Somogyvármegye derék és köztisztelőben álló alispánja a

megrészegedett a papok barátságától. Hiszen ezek jobban tudnak inni mint a nagyenyedi sánta szenátor, aki azért lett sánta, mert a vármegye háza előtt józan fővel belebukott a mély árokba. Részeg fővel ilyesmi nem eshetet meg rajta, mert akkor olyan szál egyenesen járt, mint a tizparancsolat.

A felső-szilvási dárídónak komoly következményük lett. A gyulafehérvári püspök kiátkozással fenyegette meg az egész zárdát főnököstül, konfráterestül együtt.

Nádas György kacagva mondta ekkor az édes apjának.

— Ugye öreg, te nem átkoznál ki engem semmi körülmények között?

A papok kacagtak a furesa kérdésen. Nádas Tamás gyanakodva nézett a fiára.

— Miért te lurkó? mit főzöl magadban?

— Kiátkozol vagy nem átkozól? — Kérdezte újra Nádas György határozottan.

— Nem én, te bolond! — felelte az öreg Nádas elkényszeredve.

Magában pedig valami nagy hunczutságtól félt és sűrűn forgatta a boros kancsót.

Nádas Györgynek veszett kedve támadt, most valami nagy paksametát vett elő a zsebéből és szörnyű komolyan kezdett olvasni abból.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN!

A papok bámulva néztek egymásra és ösztönszerűleg felállottak. Az az irás, amelyből Nádas György felolvasást tartott, házasság fölbontó levél volt, amely szólott nádas-

mult vasárnap birtokán Kercseligeten reggel 5—6 óra között betegsége miatt önkézzével vetett végett életének. A halál híre megyszerte óriási megdöbbenést keltett. A vármegye közönségének részvéte impozáns módon nyilvánult meg. A halálesetről a gyászoló családon kívül a vármegye is meghatározó hangú gyászjelentést adott ki. A temetésen óriási közönség vett részt. A megyebizottsági tagokon kívül a vármegye egész tisztikara ott volt, a ravatalt a koszorúk virág-erdeje borította el. Tőlünk Szigetvárról is a városnevében dr. Kriszt Béla és Vargha Sándor jegyző helyeztek koszorút a ravatalra, míg a főszolgabírói hivataltól jelen voltak Hegyessy János főszolgabíró, Farkas Gyula tb. főszolgabíró és Gaál György szolgabíró, kik szintén elhelyezték koszorújukat a ravatalon. A gyászszertartást Szijártó József kercseligeti plébános végezte nagy segédlettel A beszentelés után dr. Marton Gyula és Gabsovits Károly főjegyző mondtak meghatározó gyászbeszédet úgy hogy szem nem maradt szárazon. Az elhunyt alispánt a kercseligeti temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék békével!

Szemle a csendőrörsön. A helybeli csendőrörsön f. hó 15-16-án Kálmán János kaposvári csendőrhadnagy szemlét tartott, mely alkalommal úgy a tapasztalt rend, valamint az irodai munkálatok és pontosmunkodésért elismerését fejeszte ki.

— **Lopás a vásárban.** Folyó hó 17-én a vásárban Klein Pál szigetvári illetőségű csavargó, eddig ismeretlen iparosoktól két nadrágot és sapkát lopott. A csendőrök elfogták és átadták a kir. járásbírósnak. A károsult iparosok kilétét tudakolják.

házi Nádas Tamásnak és Dimitrovics Katinkának egymás iránti engesztelhetetlen gyűlölségéről és más egyebekről, amelyeknél fogva ágytól és asztaltól örök időkre elvannak választva, az ítélet indokolásában sötét vérlázító ezimekkel volt lefőstve, hogy szokta nádasházi Nádas Tamás szeretett hitestársát, Dimitrovics Katinkát szekérlőcesével éjszakának idején kiverni az utcára s hogy fojtotta bele majdnem a vadállati kegyetlenségű ember egyizben jámbor, istenes hitestársát a nagy boroshordóba.

— Mi ez hé? — kiáltott fel Nádas Tamás hűledezve a nagy bűnlajstromra.

— Ez még semmi! — felelte az ifjabbik Nádas vérfagyasztó nyugalommal, — itt a papai diszpenzáció is!

Nádas Tamás dermedten bámult a fiára.

— Ez tisztára megbolondult.

— Ne hidd öreg! — felelt a gondolatra önérzettel Nádas György Csak elkivántam a feleségedet. Megcsalni nem akartalak, hát elválasztottalak tőle. Most már én veszem el feleségül.

Az öreg Nádas felugrott. Egy kissé megingott mintha szédülés fogta volna el, de aztan poharat ragadott a kezébe és lelkesedve mondta:

— Ezt jól csináltad, fiu! Jobban nálammal is.

— Hát nem átkozol ki?

— Nem én. Együtt maradunk! Most már én fogok udvarolni a te feleségednek!

Pakots József.

— **A Gotterhalte a reformátusok énekkönyveiben.** Az erdélyi református kerületi gyűlés érdekes határozatot hozott. A régi abszolutisztikus korszak idejében a református énekkönyvekbe bekerült egy énekkel ezzel a címmel: 214. számú dicséret. Több egyházmegye és egyház kívánta ennek az éneknek a törlését, amit a kerületi gyűlés egyhangulag elhatározott. Ez a dicséret a Gotterhalte, a mely eddig benne volt az egyház hivatalos énekkönyveiben.

— **Vadászat.** Báró Biedermann Rezső szentegáti nagybirtokos uradalmában pompásan sikerült vadászat volt f. hó 18-19-én mely alkalommal 280 darab különféle vad esett zsákmányul. Jelen voltak mint vendégek: Fehérváry Imre Baranya m. főispánja, gróf Scheerthos Béla, báró Bothmer huszár alezredes, Udarnoky Győző az 52-ik gyal. ezred parancsnoka, báró Branka bajor lovas kapitány, Vojnits Oszkár, Nádosy István, Ország Lajos földbirtokosok Hegyessy János főszolgabíró dr. Kriszt Béla ügyvéd. Este a vendégek tiszteletére pompás vacsorát adott a nemes báró és kedves neje.

— **Tetten ért tolvaj.** A keddi országos vásárban Bildmann János helybeli csizmadia mester sátorából Izsák József, István kálmáncsai lakos amidőn egy pár új csizmát akart elemelni, tetten érték és a lopott holmit elkobozták tőle. Az esetet bejelentették a járásbírósnak.

— **Késelés.** Takács Ferecz helybeli napszámos jelentést tett a rendőrségen, hogy f. hó 13-án este 8-óra tájban saját lakásán feleségével valami fölött czivódott, azonban a vele egy szobában lakó Kakas Gábor az ő családi ügyébe ekkor beleavatkozott miből újabb czivodás és végre dulakodás, majd véres verekedés támadt. Ugyanis a kedves szobaur volt oly szives és megszurkálta Takácsot szállásadóját, kinek véres fejét a korházban bekötözték.

— **Hírek a városházáról.** A képviselőtestületnek f. hó 14-én d. e. 10 órakor tartott rendkívüli közgyűlésén a következő nevezetesebb dolgok tárgyaltak: Először az államosítandó elemi népiskola részére szükséges építési telekűl a képviselő testület 33 szavazattal (egyhangulag) hozott határozattal megvette a „Kath. legény-egylet”-nek az Igmándy utcában lévő funtusát 4500 koronáért és az ennek végén elterülő Balogh féle kertrészt mely körülbelül 500 □ öl lesz □ ölenként 4 koronáért. A vételár a vármegyei jóváhagyás után azonnal ki lesz fizetendő. Végre valahára hosszas vajadás után tehát mégis csak akadt hely, ahova az iskolát fellehet építeni.

A rózsza réten nyitandó új utca ügyében a helyszin megtekintésére és javaslatételre bizottság lett kiküldve és érdemlegesen csak ezen bizottság jelentése után fogja a képviselőtestület határozatot hozni.

A Miklós utcai rosz karban lévő gyalogjárda kijavitassék. És a turbéki utcában pedig új járdát akarnak építeni. Az ez iránti kérelmet az érdekelt háztulajdonosok többsége már be is adta a költségek a háztulajdonosokat terhelik. A járda építését azért, hogy egyöntetűleg történjek, az előjáróság fogja ellenőrizni.

Ezekon kívül még más apróbb jelentéktelen települési és illetőségi ügyeket intézett el a közgyűlés.

— **Gyémántos tolvaj.** Városunkban dühög a közbiztonság. A tolvajok kezdenek elbizakodni s már nem elégszenek meg az éjjeli kirándulásokkal. Napközben garázdálkodnak. Ha így haladunk még kedélyes Sobri historiákban is lehet részünk. Valakinek lelopják ebédközben a tányérjáról a rostélyost vagy ellopják a rendőrséget. Jó lesz az artézi kutra is vigyázni. Dr. Mandl Ármin, rabbinak az írodájából a hó 16-ikán este 6 és 8 óra között ellopták a téli kabátját és egy másik új kabátját. (antisemita tolvaj lehetett) A gazember gyémánttal kivágta a templom udvarára nyíló ablakot s úgy mászott az íróasztalon keresztül a szobába. — A rendőség persze a Neumann esetek óta még kezében levő bottal üti a tolvaj nyomát.

— **Elfogott tolvaj csavargó.** Jó fogást csináltak a csendőrök e hét folyamán. Sikertült ugyanis nekik már egy 7 hónapóta körözött egyént elfogni. Weisz Gyula n. kánizsai illetőségű csavargó Kemény Jakab budapesti lakostól 75 kor. értékű ágyneműt ellopott. Ezenkívül még több csalás és lopás rá bizonyult. A tett elkövetése után Weisz a lopott tárgyakat elzalogosította és eltűnt a fővárosból. Ezután székesfehérvárra, majd Szigetvárra vetődött, hol a körözött tolvajt elfogták és erről táviratilag a budapesti rendőrkapitányságot értesítették, melynek visszonzválasza után az elesipett tolvajt Budapestre a rendőség börtönébe kísérték.

— **Szociálista gyűlés** lesz ma d. u. 3 órakor a Zrinyi téren. Tárgy: 1. A politikai helyzet. 2. A sajtó.

— **Tolvaj varróleány.** Egyre mélyebben sülyedt Bara Anna 17 éves varróleány ki Barcon Varga Jánosné roszhirben álló asszony kezei közé került. Az elzúllott leány szállásadónájától annak zárt szekrényéből 5 drb. arany és 1 ezüst gyűrűt 1 ezüst órát és 12 korona pénzt ellopott. A károsult midőn rá jött a tolvajlásra rögtön jelentést tett a csendőrségnél, melynek sikerült is Bara Annát elfogni, ki azonban a lopást tagadja és azt állítja, hogy az asszony úgy adta neki a nála talált tárgyakat. Csakhogy ezt a csendőrök nem hitték el.

— **Az artézi kut** furásával már szépen előrehaladtak. Eddig már 102 méter mélységre furtak. Jövő számunkban bővebben ismertetjük a munkálato-

— **Elfogott zsebmetsző.** Kolompár György zombori illetőségi kóbor cigány, zsebtolvajt a városban a csendőrök felismerték és letartóztatták.

— **A pécsi kereskedelmi alkalmazottak helykövetítő osztályának felhívása** küldetett be hozzánk, mely figyelmezteti az összes kereskedőket arra, hogy mindazon kereskedők a kiknek megbízható, pontos és szolid alkalmazottakra van szüksége forduljon ezen helykövetítő osztályhoz s kívánsága a legpontosabban teljesítve lesz. Szükségesnek tartjuk tehát mi is e körülményre figyelmeztetni városunk összes kereskedőit, hogy így a legbiztosabban s a legkönnyebben juthatnak tisztességes alkalmazottakhoz s üzleti érdekeik nem lesznek a legesekélyebb mértékben sem veszélyeztetve.

— **Az Erzsébetnapi országos vásárra** felhajtattott 334 szarvasmarha és 419 ló összesen 753 drb. jószág. Eladatott: szarvasmarha 258 drb. ló pedig 65. összesen

323 drb. Bizony a folytonos és egész nap tartó esőzés úgy az állat mint a kirakodó vásárban nagy kárt tett. Érzik is a szegény gazdák, iparosok és kereskedők is a nem sikerült vásár nyomasztó hatását.

— **Válasz a Spiritusz őrzésre.**

Ha az élcz-ben van, — a mi szesz. (spiritusz).

Csak az, — mit mástól kölcsön vesz

„Forrásából“ gyakran bugyanik ki a szesz, —

Az élcz hatása illetéknép kárba vesz. —

Spiritusz.

— **A lángész és örülltség között csak egy lépés a határ.** Az olasz tudós Lombroso óta sokan fessegeték már ezt a kérdést. Most újabban egy montpellier-i orvostanár. Grassett, bizonyítja nemrég megjelent művében, melyben a világ nagy íróinak és tudósainak betegségét állítja össze. Ime egy kis szemelvény: *Auguste Comte* tanár előadás közben örült meg. Nem tért haza többé, az utcán bolyongot ezél nélkül. Később feleségét egy tóba akarta dobni. *Rousseau* sok jelét adta annak, hogy beteg az agya. Ahol csak megszállt ha mást nem, a börtöndjébe ott felejtette, utóbb nem mert enni, attól való félelmében, hogy a szakácsa megmérgezi. Végül levelet írt — Istennek s letette a *Notre-Dame* egyház oltárán. *Dante* hallucinált. *Newton* örülten halt meg. *Ó Cosnel* paralízissal végezte életét, épügy mint *Donizetti*, a híres a zeneszerző *Schopenhauer* hangosan beszélt és gesztikulált az utcán. Amikor egyszer lakásadónője az előszobában beszélgetett, kirohant íróasztala mellől és úgy megverte, hogy szegény asszonynak karja is eltört. Ha olyan számlát hoztak, melyen a neve két p-vel volt írva, előbb kifizette, azután kegyetlenül elverte azt, aki hozta. A szakálát nem borotváltatta, hanem leégette. *Guy de Maupassant* az örültek házában halt meg. *Beaudelaire* paralízissal volt. *Flaubert* epilepsziában szenvedett. *Grassett* írók családjába sok neuropatikusok találtak, *Tacitus*, *Donizetti* és *Mansoni* fia, *Victor Hugó* leánya. *Kant* huga megörült. *Cicero* fia delirium tremensben halt meg, *Petőfi* fia végelgyengülésben. *Bethoven* apja alkoholist, *Byron* anyja örült apja kicsapangó volt. *Renan* nagybátyja vízfejű volt, nagyapját az örültek házából temették el.

— **Rendőri hírek. Vésveseredések.** Folyó hó 13-án d. u. 3—4 óra között *Weisz Vilmos* sorompó koreszmájában *Radics János*, *Bogárdi József* és *Horváth Elek* zenészek *Jó János* patai lakost megkéselték és véresre verték. Másnap pedig d. u. 5-6 óra közt a a Zrinyi vendéglőben szurkálta meg *Babocsai Jánost*, *Miszletics János*. Ezek után már igazán ritkaság számba menne, ha a „Sörházban“ nem történt volna sem. Mert a Sörház, verekedés dolgában nem hagyja lefőzni magát, így volt most is. Folyó hó 18-án *Horváth Elek* 5 társával ment egy ember ellen *Lihosits István* árvamegyei utazó késárus ellen, kinek fejét több helyen bevették és súlyos sérüléseket ejtettek rajta. Az összes koreszmahősöket a rendőség feljelentette a főszolgabírói hivatalnál.

Utolsó előadás!

(Utolsó jutalomjáték)

A mama háta mögött.

Vígjáték 4 felvonásban. Irta: *Tiborcz Ágost.*

Hát tulajdonképpen a „szerzőnek“ kellett volna darabjáról néhány sorban egy kis is-

mertetést írni, de miután erre nem volt rávehető engedje meg kedves Szerkesztő ur — kegyetlen kritikussom, — hogy én mint „jutalmazandó“ ki a darabot alaposan ismerem, tájékoztatás végett egyet-mást eláruljak.

A szerzők úgy vannak szellemi szülöttjükkkel mint az édes anya gyermekével. Bármilyen rut, rossz engedetlen a „csemete“ az ő szemében a legszebb, legjobb, legkedvesebb. Nem így a színész! Annak nem létezik rossz darab, ha jó szerephez jut és megfordítva. Mikor először olvastam a darabot mindjárt láttam, hogy a legkedvesebb férfi szerep: *Jenő*, ki a „mama háta mögött“ egyik csinyt a másik után követi el. „Önös az ember természeténél fogva“ mondja *Eötvös báró!* Mért legyenek kivétel? Természetes, hogy magamnak szántam a legjobb szerepet, de aztán rájöttem — *Margit* nővérem jóvoltából — hogy már nem vagyok 18 éves és hogy *Béla* szerepét egy 28—30 éves bonviván miniszteri fogalmazót is el kell valakinek jálszani. Végig néztem a férfi tagokat s rá jöttem, hogy a kis *Ligeti Lajos* (— nem tévesztendő össze *Vilmossal* —) az ő nagy okos értelmet sugárzó szemével és tavasszai kevés számával; pompás *Jenő* lesz. Annyival is inkább mert úgy füllenteni mint „*Lajos ur*“ pardon! „*Aufschneideln*“ senkinek tud; nemesak a mama háta mögött, de a vendéglői behém asztalunknál is. Különbön sikerült gyerekek mondható, ki már az összes nagy igazgatóknál vendég szerepelt — álmában.

De most látom, hogy eltértem a tárgytól. Bár nem én játszom a legjobb szerepet mégis diésérnem kell *Tiborcz* barátom darabját. Ez pedig nagy dolog!! Szeretném leírni az egész darabot, de akkor a tisztelt olvasó nem lesz kíváncsi az előadásra, ez pedig ártana végelgyengülésben leledző zsebbemnek! Csak annyit mondom, hogy a vígjáték eszenciája az, hogy négy szerető szív a mamát kijátszva annak akarata ellenére de később utólagos jóváhagyása mellett a boldogság révébe hajókázik. Humor ötletesség, komoly és vig jelenések, felváltva kergetik egymást. *Kövi Juliska*, *D. Pethő Stefí*, *Abonyi Teréz*, *Olajos Róza*, *T. Székely Janka*, *Bátori Béla*, *Zilahi János*, *Deák Gyula*, *Dobos Nándor*, *Gabányi Jenő* játszák a főbb szerepeket és szívvel lélekkel rajta lesznek hogy a helyi szerző elismerését kivívják. A darabot *Lorándi Tivadar* az ő ismert szakavatottságával rendezi.

Magamról keveset, de annál „velőtlebbül“ írok. Nem kívánok mást mint zsufozt házat, semmi babért, semmi virágot, de annál több öt peccétes levelet „alaposan“ kibélelve. Szivarok, szövetek, és finom 56-os számú kalapok és czilinderek köszönettel fogadtatnak és szívbőlileg nyugtáztatnak.

Ernyei Emil.

Színház.

Szombaton. *Lehár Ferencz* népszerű és vonzerejű darabja a „*Drótos tót*“, került színre zsufozt ház előtt. A közönség nagyon jól mulatott a tréfás ötleteken és a dalok is tetszettek. De különösen *Bátori Béla* *Pfefferkornja* tetszett a közönségnek, mely valódi kabinet alakítás volt. *Ligeti Lajos* *Günther*

bádogos szerepében ért el sikert) *Kövi* Juliska Zsuszka és *Abonyi* Teruska Miczi szerepét játszta, énekszámok és játékok dicséretet érdemel. Ugyisint *Lorándi* (Jankó,) és „Milós” szerepében *Vigh* Ernő, járultak hozzá az előadás sikeréhez. *Ernyei* Emil a huszárörmester rövid szerepében jól megállta helyét. *D. Pethő* Stefi és *T. Székely* Janka fess huszárok voltak. A többi szereplők is elősegítették az előadás szabadságát. Zene kíséret jó volt. A közönség a főbb szereplőket gyakori tapsal jutalmazta.

Vasárnap délután a Goldstein Számít adták és gyermek bál volt, melyet Dobos Nándor titkár rendezett. Este pedig rendes helyárral másodszor a *Bob herceg* került színre.

Hétfőn zóna előadásban ismételt a *Drótostót* adták ugyanazon szereposztással csak a legfőbb szerepet Pfeffernkorn szerepét *Bátori* helyett *Deák* Gula játszta sokkal kevesebb sikerrel mint az elődje. De a törekvés azért meglátszott rajta.

Kedden *Kövy* Juliska jutalomjátékául meglehetősen telt ház előtt az *Arany kakas* került színre. A jutalmazandónak első jelenésekor hatalmas szép virágcsokrot nyújtottak fel a színpadra. Meg is érdemelte. *Dachselmayer* szerepét *Bátori* adta, mókáival állandó derűségben tartva a közönséget. Erzsikét *Dobosné* játszta kedvesen, míg *Abonyi* Teruska a selypítő Klára szerepében hünen megfelelt. *Dr. Gyárfás* szerepében jó volt *Ernyei* Emil, ki most egy cseppet sem tult, hanem természetesen és hiven mutatta be a fiskálit. (Ez csak előnyére vált.) *Lorándi* Müller Ottót játszta ügyesen. Jók voltak: *Zilahi*, *Földvári* *Ligeti*.

Szerdán. *Pintér* Imre (színésznek) eredeti 3 felv. népszínműve a *Falu rózsája* került színre. A czimszerepet *Kövy* Juliska személyesítette. Megjelenésében sok a báj és kellemes hangjával szép sikert ért el. Sokkal többet mint a jutalomjátékában, mert ez a szerep neki való volt. Míg az nem. Ép így *Vigh* Ernő kellemes baritonja, és játéka, melyet a szintén neki való jól felfogott szerepében érvényre juttatott, tettett a közönségnek. *Olajos* Róza *Gerliczné* szerepét sikerülten adta, míg *Lorándi* a falu birájának erős jellem szerepét élesen kidomborítva ért el hatást. *Zsuzsik* Dani szolgálóként oly élethűen adta *Ligeti*, hogy jobbat nem is kívánhattunk. Kitűnő arczjátékával, ami már magában véve művészet (artes mimicae) gyakran zajos kacajra fakasztotta a publikumot. *Daczó* Vilma jól adta az öreg *Katinéni* szerepét. Sikerültalakítást mutattak be még *Ernyei* Emil és *Bátori* Béla. Míg *Bánfalvi* Zsiga valóban sikerült alak alak volt *Józsi* rövid szerepében. Jók voltak *Zilahi* és *Abonyi* Teruska. Az előadás általában sikerültnek mondható.

Csütörtökön *Mäterliuck* világhírű drámája, a nemzeti színház nagysikerű műsoradójára *Monna Vanna*, került színre kevés közönség előtt. *Guidó* szenvedélyes nehéz szerepében *Zilahi* elsőrangú alakítást mutatott be. Méltó partnere volt *Monna Vanna* szerepében *Dobosné* (ki eddig minden előadásban elegáns és drága új változatos toletekben jelent meg a színpadon) kinek mai erős drámai szerepében szép tehetsége fényesen kicsillámlott és különösen a monoton

3-ik felvonásba erős drámai hangot dobott, mi nagyban fokozta az utolsó jelenetek sikerét. Princivalle zsoldos kapitány *Ernyei* Emil volt. Dicséretnek elég ha feljegyzem, hogy ugy játéka mint alakítása minden tekintetben teljesen kielégített bennünket. Említésre méltó még *Gabányi* Jenő ki *Marco Colona* öreg szerepben igyekezett betölteni szerepét.

Az előadás egy két apróbb hibákon kívül meglehetősen folyt le, a közönség különben hűvösen fogadta a darabot.

Pénteken *Ligeti* Lajos jutalmául, *Guthi* és *Rákosi* nagysikerű 3 felvonásos vigjátéka a „*Sasok*” került színre zsufolt ház előtt. *Ligeti* Bukics szerepében excellált, valamint *Dobos* Nándor is ma játszta el legjobb szerepét melyet kevesen adnak oly sikerülten elő mint ő. Jók voltak; *Ernyei* Emil *D. Pethő* Stefi, *Zilahi* *Vigh* és *Daczó*. Az előadás pompásan sikerült. Gyakran frenetikus tapsal fogadta és hivta a jutalmazandót a lámpák elé a közönség. Nemkülönbön *Pethő* Stefi *Ernyei* és *Dobos* is arattak tapsokat.

Szombaton. Nagy hangverseny egyveleg és élőképek adattak elő. És a „*Magyar dal*” melodráma.

Vasárnap. Ma *Ernyei* Emil jutalmául utolsó előadásul *Tiborcz* Ágost helyi szerzőnek 4 felvonásos vigjátéka „*A mama háta mögött*” kerül színre.

Ma fejezi be *Fehér* Károly színtársulata nálunk a színi szezont.

A közönségnek már tavalyról jó ismerőse *Fehér* igazgató ki ugy a múlt évi mint az ideai társulatával csak becsületet, szerzett a magyar színművészetnek, magának pedig elismerést. Nincs is oka, de nem is panaszkodik a mi színgazgatónk az ő kedves közönségére mely igen gyakran zsufolasig töltötte meg a színházat, hanem örömmel említi *Szigetvárt* mint egyik legjobb állomás helyét. És most, amidőn a mai nappal a bucsuzás végőrája int, fájó szívvel veszünk mi tőle, — ő pedig mitőlünk bucsut, de nem örökre, oh nem, hanem csak a jövő évi színi saisonig. Akkor ismét mint a régi jó ismerősök viszont látja egymást közönség és színtársulat. Mi bizunk ebben a viszontlátásban és reméljük, hogy az előjáróság nem add minden ripacs társulatnak engedélyt e városban hanem megvárja míg megérkezik ami színgazgatónk társulata körünkbe, Akihez már annyira hozzá szokott a közönség.

Az igazgató ígéretet tön, hogy minden évben felkeresi az ő kedves szigetvári publikumát. Örvendünk! A színház látogató és műpártoló közönségnek pedig ugy az igazgató a színészek, és mi, a sajtó igénytelen munkásai azon nemeskeblű pártfogásért és kulturmisszió teljesítéséért köszönetet mondunk és büszkék vagyunk az ilyen közönségre, mely városunk kulturális haladását és szellemi műveltségét tettel is hirdeti.

A távozó színtársulatnak, pedig szívélyes „Isten hozzádot” mondunk

B.

KÖZGAZDASÁG.

□ A gyümölcsfák bemeszelése.

A gyümölcsfák bemeszelésének most lévén az ideje, elmondjuk alábbiakban, hogy tulajdonképen miért is kell e munkálatot végrehajtani.

Szükséges a bemeszelés azért, mert:

1., azzal irtjuk a rovarok tojásait.

A fa törzse és megrepedezett héja alá száz meg száz tojást raknak a kártékony lepkék és rovarok, melyek a tavasz első meleg napsugarával életre kelnek s megindítják irtó hadjáratukat. Ezeket a méz elpusztítja.

2., Szükséges azért, mert azzal megátoljuk a mohképződést.

Nem egy gyümölcsösben látni, hogy az egész fiatal fák oly repedezet kéregűek, mint valami öreg fa. És mi ennek az oka? A moha!

Ez a különben ártatlannak látszó moha egyik legnagyobb ellensége a fának. Elszívja a nedvet a fából, hogy maga táplálkozzék belőle. Ezért szárad a hék felső része oly rohamosan, sőt ha igen ellepi a moha, akkor, ki is szárad a fa.

Ennek ugy vesszük elejét, ha eső után (ilyenkor megy legjobban) fakéssel a mohát levakarjuk, ősszel pedig bemeszeljük. A méz minden penész és mohának ellensége s így csirájában pusztítja.

3., Szükséges azért, mert azzal megvédjük a fát az elfagyás ellen.

A növények elfagyása úgy történik, hogy téli napos időben déltájon sötét színűknél fogva felmelegednek, a nedvesség megolvadt bennük, és kihúzódik a felszínre. Azonban a nap rövid, nincs idő a lassú lehűtésre, sőt ha északi szél megfújja, a felolvadt nedv nem huzódhatik rendesen vissza, hanem jéggé lesz s kész az elfagyás. Ezt megakadályozandó, a fát bemeszeljük, mi által fehér színt nyer, s nem melegedik fel oly hamar, mint a sötét szín, mert nem gyűjti úgy össze a napsugarakat.

A bemeszeléshez közönséges oltott mézstej szükséges, melyhez friss szarvasmarha trágyát és agyagot keverünk. Erre azért van szükség, mert így a méz jobban a fához tapad és biztosítva vagyunk, hogy az eső nem mossa le oly hamar.

Kiadja a szerkesztőség.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

663 szám
1903 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járás-bíróság 1903 évi V 504/1 számú végzése következtében dr. Berkes Móricz ügyvéd által képviselt Rosenfeld Miksa javára Gaál Kálmán ellen 330 K és járulékaik erejéig 1903 évi október hó 16-án fogatosított biztosítási végrehajtás útján felül foglalt és 2210 koronára — fillre becsült következő ingóságok u. m. : 6 ló, 4 csikó, 5 öl fa és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek szigetvári kir. járás-bíróság 1903-ik évi V 504/1 számú végzése folytán 330 kor. tökekövetelés, ennek 1903 évi június hó 1 napjától járó 5% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 78 korona 28 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **Hatvanban alperes lakásán** leendő eszközzésére 1903 évdeczember hó 1-ső napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-cz 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár 1903 évi nov. hó 16. n.

Klle János
kir. bir. végrehajtó.

Ujdonságok az őszi idényre!

Óriási választék a legújabb ruha-kelmék, flaneliok, selymek, bársonyok pargetok és Tennis flanellokbán.

Gyönyörű választék

Női Confectió

és

Szörmeárukban.

Uradalmak és gazdaságok figyelmébe!

A legjobb minőségű belföldi ló-pokrócok és takarók nagy választékban a legjutányosabb áron.

DEUTSCH DÁVID FIA

divatruházában

SZIGETVÁROTT.

(Takarékpénztári épületben).

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR RAKTÁRA

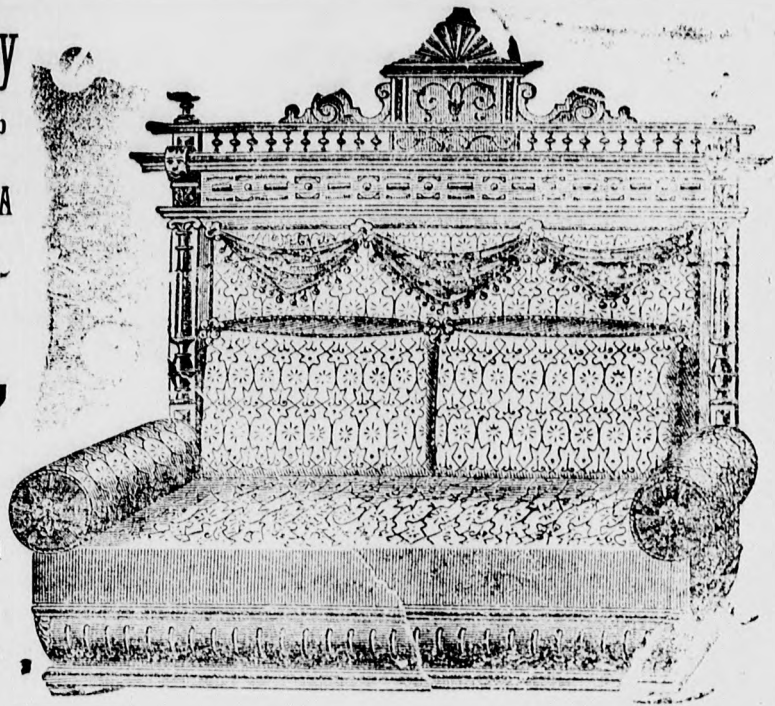
kárpitos és diszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklósi országot 44.

Ismételadónak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józra való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta kávé«, hanem mindig határozottan »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé«, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja ell

